

7/1429

62-69

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.29/1759/6048

Konu : Yazılı soru önergesi

19/02/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/01/2016 tarihli ve 43452547-120.07-13327 sayılı yazı,
b) 03/02/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01.E.134/642 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1429 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.29/1758/6047

Konu : Yazılı soru önergesi

19/09/2016

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/1429 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "İnfazda temel ilke" kenar başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasında, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin kuralların, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanacağı, ikinci fıkrasında, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamayacağı,

2- "Kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 8. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumlarının, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesisler olduğu,

3- "Kurumların iç güvenliği" kenar başlıklı 33. maddesinin birinci fıkrasında, kurumların iç güvenliğinin, Adalet Bakanlığına bağlı infaz ve koruma görevlileri tarafından sağlanacağı, iç güvenlik görevlilerinin, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri ile işbirliği yapacağı, ikinci fıkrasında, açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerindeki idare ile infaz ve koruma görevlilerinin; firarların önlenmesi, asayiş ve disiplinin sağlanması için gözetim ve denetimle yükümlü oldukları,

4- "Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı" kenar başlıklı 62. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip oldukları, ikinci fıkrasında, resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği, eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı, üçüncü fıkrasında, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği,

5- "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin dördüncü fıkrasında, oda ve kısımlarda iklim koşulları göz önüne alınarak yeterli yer, ışık, ısınma, havalandırma ve hijyen sağlanacağı,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

6- "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü,

1- "Güvenlik ve gözetim servisi" başlıklı 22. maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinde müdürü bulunan ve vardiya sistemi uygulanan kurumlarda, sabah ve akşam sayımlarının, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, sorumlu infaz ve koruma başmemuru, vardiya infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları tarafından yerine getirileceği, gece sayımlarının, nöbetçi ikinci müdürün başkanlığında, bulunmaması hâlinde, bu konuda görevlendirilen infaz koruma başmemuru başkanlığında, vardiya infaz ve koruma başmemurları tarafından yapılacağı, sayımlarda nöbetçi infaz ve koruma memurlarının da hazır bulunacağı,

2- "Eğitim kurulunun görev ve yetkileri" kenar başlıklı 43. maddesinde, kurum kitaplık veya kütüphanesine satın alma, bağış ya da ödünç alma gibi yollarla kazandırılacak yayınların tespitini yapmanın; kuruma gelen kitapların, kitaplık veya kütüphaneye kabul edilip edilmemesine karar vermenin; kuruma gelen her türlü yayının, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan nitelikte olup olmadığına karar vermenin; kitap okumayı özendirici çalışmalar yapmanın, eğitim kurulunun görev ve yetkileri arasında olduğu,

C) Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin "Giyim eşyaları" kenar başlıklı 7. maddesinde, hükümlülerin koğu, oda ve eklentilerinde birer adet palto, manto ve mont, iki adet ceket veya ceket yerine kullanılabilen hırka, dört adet pantolon ve/veya etek, bayan için iki adet elbise, bir takım eşofman, dört adet gömlek, iki adet kazak, iki takım pijama, bir spor ayakkabısı, bir kışlık ayakkabı, bir iskarpin, üç adet tişört, iki adet kravat, bir adet kemer, gerektiği kadar iç çamaşırı, çorap, bir terlik, havlu ve bir bornoz ile kaşkol, 25/11/1925 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisâsı Hakkında Kanuna aykırı olmayan bir adet şapka bulundurulmasına izin verileceği, ikinci fıkrasında, hükümlülerin; ceza infaz kurumu dışından getirilmesine izin verilen giyim eşyalarından eskiyenlerini, yenileriyle değiştirebilecekleri,

Ç) Hükümlü ve Tutukluların Emanete Alınan Kişisel Paralarının Kullanımına Dair Yönetmeliğin "Hükümlü ve tutukluların harcama tutarı" kenar başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlü ve tutukluların harcama tutarlarının, haftalık gereksinimleri göz önünde tutularak Bakanlıkça tespit edileceği, ikinci fıkrasında, hükümlü ve tutukluların kantinden yapacakları alışverişlerinin Bakanlıkça belirlenen haftalık harcama limitini geçemeyeceği,

D) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğin;

1- "Günlük iaşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, günlük iaşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

2- "Gıda maddelerinin kontrolü" kenar başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrasında, ambardan kurum mutfağına teslim edilen gıda maddelerinin eksiksiz olarak iaşeye dahil edilmesi, pişirilmesi ve dağıtılmasının, ikinci müdür veya görevlendirilen bir yetkili ile varsa kurum hekimi tarafından müştereken sıkı bir şekilde kontrol edileceği, ikinci fıkrasında, bu işlemin yerine getirilip getirilmediğinin zaman zaman müdür tarafından denetleneceği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- Ceza İnfaz Kurumlarına Gönderilen Ödeneklerin Kullanımı, Diğer Hükümler Hakkındaki 47 Nolu Genelgenin "İaşenin Hazırlanması" kenar başlıklı 5. Bölümün 1. maddesinde, "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 72 nci maddesinde; hükümlü ve tutuklulara Adalet ve Sağlık Bakanlıklarınca belirlenecek kalori esasına göre besin verileceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda Sağlık Bakanlığı ile yapılan çalışmalarla bir kişi için günlük ortalama kalori değeri 2300 kalori olarak belirlenmiştir. Sağlık Bakanlığı mahalli teşkilâtı ve varsa kurum tabipliğiyle de gerekli görüşmelerde bulunularak yemek tabelalarına kalori değerlerinin yazılması sağlanacaktır.", hükmüne yer verilmiş olup, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin karşılanacağı da ilgili mevzuatında hüküm altına alınmıştır.

III- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Ceza İnfaz Alanındaki 2006/2 No'lu Tavsiye Kararının "Yerleştirme ve Barındırma" kenar başlıklı 18. maddesinin onuncu fıkrasında, "Bütün mahpusların kaldıkları yerler, onların kaçma ve kendilerine veya başkalarına zarar verme tehlikesine karşı asgari sınırlayıcı güvenlik düzenlemelerine uygun koşullarda olmalıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Mevzuat hükümlerine dayalı olarak, ceza infaz kurumlarının ortak alanlarında yapılan kamera kayıtları, mahpuslar arasında meydana gelebilecek şiddet olaylarının önlenmesinde veya erken müdahale ile daha vahim boyutlara ulaşmadan sonlandırılmasında, olaydan sonra delillerin tespitinde, hükümlü ve tutukluların birbirleri üzerinde tahakküm kurmasının engellenmesinde önemli katkı sağlamakta olup, ceza infaz kurumlarında, hükümlü ve tutukluların kullandıkları tuvalet, banyo ve yatakhane gibi alanlar kameraların görüş alanı dışında bırakılmakta olup, özel yaşamın gizliliği ilkesi kesinlikle ihlâl edilmemektedir.

IV- 5275 sayılı Kanunun 62. ve Tüzüğün 43. maddeleri çerçevesinde, hükümlü ve tutuklulara posta yoluyla gelen veya ziyaretçileri tarafından getirilen veya sevkle gelen hükümlü ve tutuklunun refakatinde getirdiği süreli ve süresiz yayınlar denetime tâbi tutulmakta, hakkında toplatma veya yasaklama kararı olmayan yayınlar, gereken kayıtları yapıldıktan sonra ilgisine verilmektedir. Hükümlü ve tutuklu tarafından bu yayınların depoya kaldırılması veya ziyaretçisine iadesi istenmediği sürece geri alınmamaktadır.

V- Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin disiplin cezaları ve diğer kurum uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı; infaz hâkimliği kararına karşı da, aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde, hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tâbi kılınmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların kurum uygulamalarına karşı şikâyet hakları bulunmaktadır. Hükümlü ve tutukluların hak ihlalleriyle ilgili tüm başvuruları hakkında, adli yönden Cumhuriyet başsavcılıklarınca, idarî yönden ise yetkililerce kanunî gereği yapılmaktadır.

VI- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden,

A) 1- Gerek basından öğrenilen gerekse tarafımıza ilgilisi veya üçüncü bir kişi tarafından iletilen her türlü kötü muamele ya da işkence iddiası inceleme ve gerekiyorsa soruşturma konusu yapılarak adli ve idarî açıdan gereğine derhal tevessül edilmekte olduğu,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Bakanlığımızca basından öğrenilen onur kırıcı muamele iddiasıyla 2014 yılında 11, 2015 yılında 15, 04/02/2016 tarihi itibarıyla 2016 yılında 1 başvuru yapıldığı, gereği yapılmak üzere ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarına gönderilen bu başvurulardan, 13'ü hakkında adlî ve idarî soruşturmaya gerek görülmediğine ilişkin kararlar verildiği, 8'i hakkında ise adlî ve idarî soruşturmaların devam ettiği,

2- Hükümlü ve tutuklular tarafından özel eşyalarının ve kitaplarının verilmediği iddialarıyla ilgili 2014 yılında 81, 2015 yılında 103, 04/02/2016 tarihi itibarıyla 2016 yılında 6 şikâyet başvurusu yapıldığı, gereği yapılmak üzere ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarına gönderilen bu başvurulardan 103'ü hakkında adlî ve idarî soruşturmaya gerek görülmediği, 27'si hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar verildiği, 60'ı hakkında ise adlî ve idarî soruşturmaların devam ettiği,

B) Hükümlü ve Tutukluların Emanete Alınan Kişisel Paralarının Kullanımına Dair Yönetmeliğin 7. maddesi uyarınca hükümlü ve tutukluların kantinden yapacakları alışverişler için kullanacakları haftalık limitin 300,00 Türk Lirası olduğu,

C) Hükümlü ve tutukluların koğuşlarında ne tür eşya bulundurabileceklerinin Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelikle belirlenmiş olduğu, bu nedenle hükümlü ve tutukluların odalarına çamaşır makinası verilemediği, hükümlü ve tutukluların kişisel eşyaları ile nevresim ve çarşaflarının hijyeninin sağlanması için kurumlarda çamaşır yıkama alanlarının oluşturulması ve buna yönelik gerekli eşya temini için Bakanlığımızdan ödenek talep edilmesi hususundaki genel yazının tüm teşkilâta gönderildiği, bu kapsamda gelen ödenek talepleri bütçe imkânları doğrultusunda değerlendirildiği,

Ç) 1- Ceza infaz kurumlarının bulunduğu bölgenin coğrafi koşulları ve iklim şartları göz önünde bulundurularak ısınma sistemlerinin kurulduğu, yeni inşa edilen ceza infaz kurumlarının tamamına ısı yalıtımı yapıldığı, kurumlarda hükümlü ve tutukluların barındırıldığı bölüm ile personelin bulunduğu idare bölümünün aynı yerden ısındığı,

2- Hükümlü ve tutuklulardan gelen ısınmaya yönelik şikâyetlerin araştırılarak gereğinin en kısa zamanda yerine getirildiği ve ısınmaya ilişkin ödenek taleplerinin derhal değerlendirilerek gerekli ödenek tahsisinin yapıldığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur

Bekir BOZDAĞ
Bakan